

Fájlok biztonsági mentése

Írta: a PCLinuxOS Magazine szerkesztői

Ha már futtatsz számítógépet egy ideje, azt a saját ízlésedhez igazítottad és kétségtelenül összegyűjtöttél sok jelentéktelen fájlt, néhány alapvetően fontos mellett, amiknek elvesztését nem engedheted meg magadnak.

Amikor a rendszer összeomlik bármilyen okból, képesnek kell lenned helyreállítanod ... gyorsan. Amikor a fájljaid eltűnnek, vissza kell kapnod azokat. Ha van mentésed, biztonságban vagy. Ha nem, bajban vagy.

Számos dolog tehet tönkre fájlt és rendszert. Hálózati feszültséglökés, áramkimaradás, hardverhiba, rossz frissítés, felhasználói hiba, butaság, tűz, időjárási esemény, egy őrült baltás. A probléma csakis váratlanul lép fel és általában lehető legrosszabb pillanatban, hogy felborítsa nyugalmaidat.

Hogy javíts az ilyen eseményeken, a fájlok és talán a rendszer biztonsági mentésére van szükség. Bőven van olyan esemény, amire ügyelni kell. Például, ha szinkronizált másolást folytatasz egy forrásról valahová, biztos lehetsz abban, hogy ha a forrásfájlod hibás, akkor a cél fájl is hibás lesz. Amennyiben a cél fájl másolatával valami gond van, akkor nem lesz biztonsági mentésed. Amennyiben a forrás- és a biztonsági fájlod azonos dobozban, vagy épületben van, akkor nem lesz mentésed, ha a doboz, vagy épület megsemmisül. Bizonyos kritikus fájlokról más helyen és hálózathoz függetlenül tartott mentés javasolt, de ez alapos megfontolást igényel.

Készíts háttérmentés a rendszeredről

Nyílt szoftverrendszerek esetén letölthető a rendszer

ISO és újratelepítheted, amit frissítve és beállítva visszakapod a rendszeredet. Ez egy kicsit időigényes lehet.

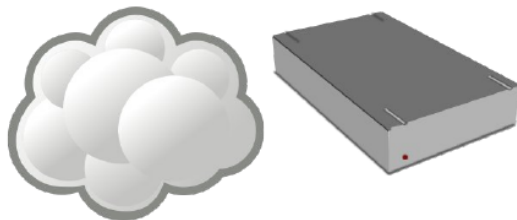
Alternatívaként, időről időre mentheted fogyasztásra készen a rendszert, „live” ISO-t készítve a remek kis mylivecd eszközzel. A rendszerpartíciómról (sda1 a gépemen) clonezilla-val szeretek „live” mentést készíteni, havonta egy alkalommal úgy, hogy két kép legyen elérhető. Ez többször megmentett már, általában saját magamtól. Mindkettőhöz találsz leírást a fórumon, a Clonezilla-ról a Magazin [2011 júniusi](#) számában is.

Clonezilla „live” érdekében az eljárás a következő:

Saving > Beginners Mode > Save Parts > Az sda1 partíció > Done

Recovery > Expert Mode > Recover Parts > A kép > Don't touch MBR > Done

Nekem a mentés és a helyreállítás ötperces munka. A DVD íródtól, a lemezkép mentésére szánt médiumtól, a merevlemez méretétől és sebességétől, a rendelkezésre álló memóriától és a processzor sebességétől függően neked más érték jöhet ki. Egyes felhasználóknak ez a munka akár két órát, vagy többet is igénybe vehet. Ám, ez hasznosan eltöltött két, vagy több óra, hogy védj adataidat.



Fájlok biztonsági mentése

A fájlok biztonsági mentéséhez az rsync a barátod. Ha szép felhasználói felület kell, akkor ott a Luckybackup, ami erőteljes és egyszerű. A Magazin [2011. júliusi](#) számában van egy jó leírás róla.

Az rsync parancs működése egyszerű (rendszergazdaként futtasd, ha több felhasználóról készítesz mentést):

```
rsync --archive --delete /source /destination
```

--archive megőrzi a jogosultságokat

--delete szinkronizálja a forrást és a háttérfájlokat (figyelj a sérült forrásfájlokra)

A /source jelzésre felülírja a /source könyvtárait és alkönyvtárait. Ugyanakkor a /source/ (vedd észre a követő törtjelet) a forrás „/”-ét (gyökerét) másolja. Légy óvatos!



Ahhoz, hogy aggodalom nélkül végezhess ezt el, készíts egy szkriptet valami kwrite-hoz hasonlóval és tedd a fájlt végrehajthatóvá. Azután rendszergazdaként Rendszerbeállítások – A munkaasztal beállítása → Feladatütemező és készíts

egy ismétlődő cron munkamenetet, amikor futtatni akarsz. Gondoskodj róla, hogy a cron munkamenet a root személyes munkamenete legyen és ne rendszer-Cron: ellenkező esetben nem fog futni.

Egyszerű példa szkript egy második, csatolt meghajtóra másoláshoz:

```
mount -t ext4 /dev/sdb1 /Háttér
rsync --archive --delete /home/user
/Háttér/home
echo "Munka elvégezve"
umount /dev/sdb1
```

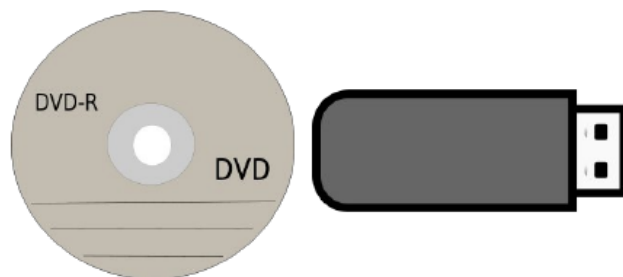
Ha a felhasználó új külső meghajtót vásárolt az ilyen fajta mentéshez, akkor azt újra kell formázni ext4-re MIELŐTT futtatná a szkriptet. A legtöbb külső meghajtó FAT32, vagy NTFS formátumú, mivel W*****-os rendszerekben való használatra tervezték.

A csatolási pontot is létre kell hozni a fő meghajtón, mielőtt futtatnánk a szkriptet. Nem javasolt a pl. /Backup könyvtárat rendszerlemez gyökérkönyvtárában készíteni. Elég csak annyi, hogy véletlenül rossz könyvtárat törölsz és újra kell telepítened az egész operációs rendszeredet.

Ehelyett az javasolt, hogy „Backup”-ot akár az /mnt-ben, akár a /media-ban készítsd el (pl. /mnt/Backup, vagy /media/Backup). Sokkal biztonságosabb.

KDE-használó vagyok és a /home könyvtáramban lévő rejtett /.kde4-ről (asztalbeállítások) és a rendszeresen ürített szemetesről, a trash.desktop-ről másolatot tartok. (Bármikor másolhatsz egyik felhasználóéról a másikra és a jogosultságokat megváltoztatva).

Az e-mail olyasmi, amiről külön mentést akarhatsz. Az e-mail klienseknek általában van ennek végrehajtására eszközük, vagy ha tudod, hogy az e-mail-jeid hol vannak, magad is intézkedhetsz.



Kritikus offsite mentések

Lehetnek kritikus és érzékeny adatfájljaid, amiknek elvesztését nem engedheted meg magadnak és nem akarsz, hogy kívülállók olvassák. Erre megoldás, hogy fájlkonténerben helyezed el és titkosítod. Küldd el a konténert ahová csak akarsz és amikor kell, állítsd helyre azokat.

A zuluCrypt egy kellemes és könnyen használható eszköz. Készíts egy konténert, töltsd fel fájlokkal és küldd útjára titkosítva.

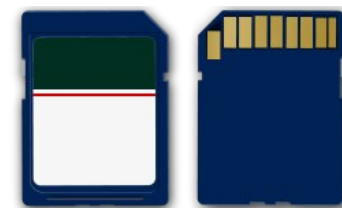
ÓVATOSAN! VIGYÁZAT!

Mielőtt bármit más helyen mentenél, győződj meg arról, hogy hol tárolod a mentett adataidat. Adataid bizalmassága és biztonsága kiemelten fontos. Felhő szolgáltatások, mint a Dropbox, jó lehet kényelmi szempontból. Ugyanakkor a bizalmasság és biztonság **nem garantált**, különösen az Internet-megfigyelések (NSA, GCHQ, ellenséges kormányok és csoportok, bandák stb.) legutóbbi eseményei tükrében.

Ha szeretnéd garantálni a mentett adataid **épségét és biztonságát**, javaslom, hogy fizikai eszközöket használj, mint írható DVD (DVD-R, DVD+R, DVD+RW, egy-, illetve kétrétegű) lemezek, USB flash meghajtók és memóriakártyák. Írható DVD-k, összevetve külső meghajtókkal, viszonylag olcsók.

A PCLinuxOS a home könyvtárad mentéséhez a K3B-t, vagy a Brasero-t biztosítja. Egyszerűen válaszd ki az egyes lemezekre tervezett könyvtárakat. A K3B jelzi, hogy mennyi hely marad, amikor fájlokat adsz hozzá. Ezután írd ki a lemezt. Beletelik egy kis időbe és fáradságba, de az eredmény megéri az erőfeszítéseket. Az adataid DVD-re mentve ott lesznek és nem kell Internetre csatlakozni ehhez, biztosítva az adataid biztonságát.

Fájlok biztonsági mentése



Az USB-meghajtók most 4 GB-tól egészen 128 GB-ig állnak rendelkezésre és egy teljes home könyvtárat lehet menteni minimális költséggel (a Big Lots-nál egy 16 GB-s 160 USD) olyan eszközre, ami az ingázásban elér. Próbáld meg ezt egy külső meghajtóval.

Szintén a fizikai meghajtók elérhető árai miatt jó ötlet lehet két másolat készítése, ebből egyet más helyen tárolni (bank trezorjában lehetőleg helyezve jó választás lehet). Így, ha szerencsétlenség sújtaná azt a helyet, ahol elsősorban tartózkodsz (tűz, árvíz, tornádó, hurikán, földcsuszamlás stb.) a kritikus fájljaid és információid egy másik helyen biztonságban vannak.

Összegzés

Ha előretekinetsz arra, amikor az elkerülhetetlen bekövetkezik és van egy használhatatlan rendszered, vagy véletlenül töröltél kritikus fájlt, nem lesz gond. Ha a biztonsági-mentés rendszered nem üzemel, vagy egyébként nincs frissítve, akkor bajban vagy. Mint mindig, szabad szoftverekkel ez csak tőled függ.

Ez a cikk a PCLinuxOS Magazine stáb több tagja közös erőfeszítésének eredménye. Közreműködők (nem fontossági sorrendben) parnote, Meemaw, YouCanToo, Phil és phorneker.

